

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio IX. Quibusnam Personis Divinis Mißio competat ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

192. Probatur Minor quoad secundam partem, quia sicut Persona missa denominatur passivè missa per originem passivam, cum habitudine ad effectum creatum peculiari modo à se terminandum; ita Persona mittens denominatur activè mittens per originem activam, cum habitudine ad eundem effectum, peculiari modo operandum à Persona missa per virtutem acceptam à Persona mittente; ergo sicut Missio passiva est Notionalis, & propria Personæ missæ; ita etiam talis erit Missio activa Personæ mittentis. Confirmatur, quia operatio temporalis in Missione Divina est signum sensibile, & manifestativum processionis æternæ; sed hæc est perfectio Notionalis; ergo etiam Notionalis erit operatio temporalis ei correspondens.

193. Dices: Omnis operatio circa creaturam tribuitur toti Trinitati; siquidem actiones ad extra sunt indivisæ; ergo non potest esse specialis, sive notionalis Missio alicujus Personæ. Respondeo negando consequentiam; licet enim omnis effectus ad extra procedat indivisibiliter à tota Trinitate; modus tamen essendi in illo potest esse specialis, & Notionalis alicujus Personæ; ut patet in exemplis supra adductis de Humanitate Christi Domini, Columba, & Igne. Addo, quod, ut sit Missio respectu unius Personæ, satis est, quod talis Persona virtutem accipiat ab alia; siquidem hæc communicatio virtutis præsupponitur, ut Persona dicatur mitti ab alia ad illam operationem; & Persona ipsam virtutem communicans Personæ missæ, dicatur illam mittere.

194. Difficultas 4. Utrum in Personis Divinis idem sit *Mittere* atque *Dare*; & idem sit *Mitti*, atque *Dari*? Negativè. Ita *Albertus*, 1. p. q. 32. memb. 2. *D. Thom.* in 1. dist. 15. q. 1. a. 1. *Capreol.* ibid. quest. 1. art. 1. *Conclus.* 3. *Scot.* ibid. q. unica. *Durand.* ibid. q. 1. num. 6. *Richard.* in 1. dist. 14. art. 1. q. 3. *Aureol.* *P. Molin.* 1. p. q. 43. art. 3. quos citat, & sequitur *P. Ruiz* d. 108. de Trinit. sect. 7. num. 10. Probatur primò, quia *Missio*, ut patet ex supra dictis, non est totaliter, & ex omni parte temporalis, creata, & contingens; sed talis est *Datio*; siquidem nihil includit æternum, increatum, & necessarium; ergo *Missio*, & *Datio* non coincidunt.

195. Probatur secundò, quia *Missio* requirit auctoritatem principii producentis in Persona mittente, & processionem in Persona missa; sed *Datio* non requirit illam auctoritatem principii producentis in dante, neque illam processionem in re data; ergo &c. Confirmatur, quia Pater in Divinis dicitur donari, non tamen mitti, ut infra dicemus; ergo *Missio*, & *Datio* non sunt idem.

196. Dices: *Donum* est æternum in Deo, cum sit ipse Spiritus Sanctus, ut supra diximus; ergo *Datio* non est temporalis, & contingens, sed necessaria, & æterna; consequenterque coincidet cum *Missione*. Respondeo negando consequentiam: licet enim *Donum* aptitudine, & potestate donabilitatis sit realitas increata, æterna, & necessaria, ut supra diximus: actualiter tamen *Donari* est quid creatum, temporale, & contingens.

SECTIO IX.

Quibusnam Personis Divinis Missio competat?

DICO I. Missio passiva (de hac enim est sermo) propriè competit Filio, & Spiritui Sancto. Ita *D. Thom.* 1. p. q. 43. a. 4. s. 7. & *P. Soar.* lib. 12. de Trinit. cap. 2. n. 5. *P. Vasq.* 1. p. d. 170. cap. 3. *P. Tanner.* d. 4. q. 4. dub. 9. n. 9. *P. Ruiz* d. 108. de Trinit. sect. 8. n. 1. *P. Amicus* d. 28. n. 42. *P. Arriaga* 1. p. d. 55. sect. 3. & alii. Probatur primò ex Scripturis *Psalm.* 106. 20. *Misit Verbum suum, & sanavit eos.* Et *Psalm.* 147. 8. *Emitte Verbum suum, & liquefaciet ea.* Et *Isai.* 19. 20. *Mitte eis Salvatorem.* Et cap. 61. 1. *Ad annunciandum mansueti misi me.* Et *Matt.* 10. 40. *Qui vos recipit, recipit eum, qui me misit.* Et *Joan.* 6. 58. *Sicut misit me vivens Pater.* Et cap. 7. 30. *Vado ad eum, qui me misit.* Et *Joan.* 10. 21. *Sicut misit me Pater, & ego mitto vos.* Et sæpe alibi. Et de Spiritu Sancto specialiter *Luc.* 24. 49. *Et ego mitto promissum Patris mei in vos.* Et *Joan.* 15. 26. *Quem ego mittam vobis à Patre.* Et cap. 16. 7. & ad *Galat.* 4. 6. *Misit Deus Spiritum Filii sui, & sæpe alibi.*

Probatur secundò ex Sanctis Patribus supra citatis num. 168. *D. August.* lib. 4. de Trinit. cap. 20. ibi: *Non tantum, inquit, dicitur missus Filius, quia Verbum caro factum est, sed etiam Verbum est missum, ut caro fieret.* Idem habet *D. Cyrillus* *Joan.* cap. 42. & alii. Probatur tertio ratione, quia Missio in Divinis præter effectum externum, ad quem Persona dicitur missa, dicit processionem unius Personæ missæ à Persona mittente; sed Filius in Divinis procedit à Patre; & Spiritus Sanctus à Patre, & Filio; ergo Filio, & Spiritui Sancto competit propriè Missio.

DICO 2. Pater in Divinis, neque est missus, neque potest mitti. Ita *Magist.* in 1. dist. 15. cap. penult. *Alex.* 1. p. q. 73. memb. 2. art. 1. *Albert.* 1. p. q. 32. memb. 2. art. 1. *D. Thom.* 1. p. q. 43. art. 4. & in 1. dist. 15. q. 2. art. unico. *D. Bonav.* ibid. p. 1. a. 1. q. 3. *Scot.* ibid. q. unica. *Richard.* art. 2. q. 2. *Durand.* q. 1. n. 6. *P. Soar.* lib. 12. de Trinit. cap. 2. n. 1. *P. Vasq.* 1. p. d. 170. cap. 3. *P. Ruiz* d. 108. sect. 8. n. 1. *P. Amicus* d. 28. n. 42. *P. Tanner.* d. 4. q. 4. dub. 9. n. 9. *P. Arriaga* 1. p. d. 55. sect. 3. & alii apud cū. Probatur primò ex Sanctis Patribus *D. Aug.* lib. 2. de Trinit. cap. 5. ibi: *Pater solus nusquam legitur missus.* Et lib. 4. cap. 20. *Pater, inquit, cum ex tempore à quoquam cognoscitur, non dicitur missus. Non enim habet de quo missus sit, aut ex quo procedat.* Idem habet cap. 21. Et lib. contr. *Arian.* cap. 4. Et *D. Isidor.* lib. 7. *Etyimolog.* cap. 3. §. 4.

Probatur secundò ratione, quia Missio in Divinis quidditative includit processionem ab alio principio communicante substantiam, consilium, potestatem, determinationem, & cetera, prout supra diximus; sed Pater à nullo principio hæc habet communicata; ergo Patri non convenit Missio.

DICES 1. Filius, & Spiritus Sanctus se ipsos mittunt; ergo etiam Pater poterit se ipsum mittere. Respondeo dato antecedente, de quo infra; negando consequentiam; diversa ratio est, quia Filius, (idemque de Spiritu Sancto,) cooperatur ad productionem effectus, ratione cuius propriè mittitur à suo principio producente, ideoque taliter

saltem improprie dicitur se ipsum mittere; sic enim dicitur se ipsum mittere, quia cooperatur ad Incarnationem; ratione cuius dicitur proprie missus à Patre: at verò Pater, cum à nulla Persona proprie mittatur, ad cuius Missionis effectum ipse cooperatur, non potest, neque improprie dici missus à se ipso.

202. Dices 2. De Patre potest dici venire juxta illud Joan. 14. *Ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus*; ergo etiam mitti. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia verbum venire non dicit respectum ad alium, à quo proveniat ipse adventus: at verò verbum mitti dicit hujusmodi respectum; ideoque omnes Personæ dici possunt venire, non autem mitti, ut notavit D. Athan. in *Epist. ad Serapionem*.

203. Dices 3. De Patre dici potest dari, aut donari; ergo etiam mitti. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quæ proximè assignata est, nempe verba dandi, aut donandi non dicunt necessariò respectum realem ad eum, qui dat, aut donat, prout supra diximus: maximè autem illum dicit verbum mittendi.

204. Ex dictis colliges primò, solas Personas producentes mittere, & solas procedentes mitti proprie. Dixi proprie, quia licet aliquando quis dicatur mittere se, cum hoc non sit autoritate alterius, sed propria, non est proprie, sed improprie mitti. Secundò, si qui Patres videntur significare, Patrem dici missum, intelligendos esse de Missione impropria, non autem propria. Tertiò, Spiritum Sanctum non dici proprie mittere Filium, quia Filius ab Spiritu Sancto non procedit. Unde si Christus Dominus aliquando dicitur missus ab Spiritu Sancto, id intelligitur de Christo Domino ut homine, qui prout sic à tota Trinitate missus est, quia à tota procedit ad munus reparationis: De hoc tamen infra. Adhuc tamen:

205. Quæres primò: Utrum una Persona possit sine alia mitti? Dico 1. Una Persona potest sine alia mitti Missionem visibili. Ita *Alens. Aureol. Richard. D. Thom. 1. p. q. 43. art. 7. ad 3. P. Ruiz d. 108. sect. 8. n. 9. P. Amicus d. 28. n. 47. & alii supra cit.* Probatur primò ex D. August. lib. 2. de *Trinit. cap. 5. & lib. 4. cap. 20.* ubi id expresse docuit. Secundò, quia Persona Divina dicitur mitti, quatenus peculiari effectu manifestatur creaturis; sed potest sic manifestari, imò de facto sic fuit manifestata una, quin alia manifestarentur, ut patet in Incarnatione, & in apparitione linguarum Ignotarum, in hac enim manifestatus est solus Spiritus Sanctus, & non Filius; in illa autem Filius, & non Spiritus Sanctus; ergo &c.

206. Dices 1. Pater non potest sine Filio mittere Spiritum Sanctum; ergo neque Spiritus Sanctus sine Filio mitti. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia Pater non potest sine Filio Spiritum Sanctum producere, ideoque non potest sine Filio illum activè mittere, cum illum sic mittant per spirationem activam, in qua Pater, & Filius sunt unum indivisibile principium, prout supra diximus: at verò in Missionem passiva, cum possit unus effectus representare unam Personam sine alia: siquidem potest uni, & non alteri appropriari, ideo potest una sine alia passivè mitti Missionem visibili.

207. Dices 2. Effectus, quo Persona Divina manifestatur, est communis omnibus Personis; ergo per illum non potest una sine alia manifestari; consequenterque neque mitti. Respondeo distin-

Tom. 1.

guendo antecedens: est communis omnibus Personis effectivè; concedo antecedens: representativè, seu manifestativè; nego antecedens: cum enim tam significatio per voces, quam representatio per symbola, sint ad placitum imponentis, quæcunque voces, & symbola possunt ad libitum imponi ad quæcunque res significandas, & representandas specialiter, sicque specialiter Ignis, & Columba representant Spiritum Sanctum, & non Filium.

Dico 2. Nunquam Filius mittitur sine Spiritu Sancto, neque Spiritus Sanctus sine Filio secundum invisibilem Missionem gratiæ. Ita *Albert. 1. p. q. 33. memb. unico. D. Thom. 1. p. q. 43. art. 5. ad 3. & 1. dist. 15. q. 4. art. 2. D. Bonav. ibid. p. 2. art. 1. q. 2. Richard. ibid. art. 4. q. 2. Durand. q. 4. art. 3. n. 8. & 9. Carthus. in 1. dist. 15. q. 1. Capreol. ibid. q. 1. art. 3. conclus. 3. P. Vasq. d. 170. cap. 3. num. 10. P. Ruiz d. 108. sect. 8. n. 11.* Probatur primò, quia per dona gratiæ tota Trinitas dicitur inhabitare mentem juxta illud Joan. 14. *Ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus*; ergo huic adventui conjuncta processione constituitur Missio invisibilis utriusque Personæ procedentis; ac proinde non mittitur una sine alia.

Probatur secundò, quia Spiritus Sanctus nunquam invisibiliter mittitur, nisi per gratiam gratum facientem, ut patebit ex infra dicendis; sed per eandem etiam mittitur Filius, ut ex illo Sap. 7. *Emitte illam de sede magnitudinis tuæ, &c.* deducit D. Aug. lib. 4. de *Trinit. cap. 20.* ergo &c. Confirmatur ex illo ad Ephes. 3. ibi: *Virtute (postulans) corroborari per Spiritum ejus in interiore hominem, Christum habitare per fidem in cordibus vestris: in charitate radicati, & fundati: ubi utriusque Personæ præsentiam, habitationem, & operationem simul fide viva, & charitate copulavit; ergo &c.*

Quæres secundò: Utrum aliqua Persona Divina se ipsam miserit? Dico 1. Una Persona Divina non mittit se ipsam proprie. Ita *Alfonsiodor. lib. 1. sum. Durand. in 1. dist. 15. q. 3. & videntur ita sentire P. Soar. lib. 12. de Trinit. cap. 2. n. 3. & cap. 3. n. 6. P. Vasq. 1. p. d. 170. cap. 3. num. 10.* quos citat, & sequitur P. Ruiz d. 108. sect. 9. n. 15. & 16. Probatur, quia sola illa Persona dicitur mittere proprie, quæ aliam producit; & sola illa dicitur proprie mitti, quæ ab alia producit, ut supra diximus; sed nulla Persona Divina producit, aut producitur à se ipsa; ergo nulla se ipsam, aut à se ipsa proprie mittitur.

Dico 2. Tam Filius, quam Spiritus Sanctus mittunt se ipsos, Missionem saltem impropria. Ita *Magist. in 1. dist. 15. Alex. 1. p. q. 72. memb. 2. Albert. quest. 33. D. Thom. in 1. dist. 15. p. 3. art. 1. & 1. p. q. 43. art. 8. D. Bonav. in 1. dist. 15. p. 1. art. 1. q. 4. Richard. ibid. art. 3. q. 1. Scot. q. unica. §. Licet. Argent. q. unica. art. 3. Ocham. & Gabr. q. unica. Marfil. in 1. dist. 18. art. 2. & 4. Carthusian. ibid. dist. 15. q. 1. & Aureol. ibid. p. 1. art. 1. Proposit. 2. Capreol. q. unica art. 2. Ferrar. lib. 4. contr. gent. cap. 23. Caiet. 1. p. q. 43. art. 8. quos citat, & sequitur P. Ruiz d. 108. de Trinit. sect. 9. n. 16. de quo in re non dubitat P. Soar. lib. 12. de Trinit. cap. 3. n. 9. & tenet P. Vasq. 1. p. d. 170. cap. 3. §. Quintò.*

Probatur autoritate Hygin. Papæ *Epist. 1. ibi: Nam quod semet ipsum (examinat) Majestatis suæ potentia idem Filius miserit, Apostolus confestatur, & dicit: Semet ipsam examinavit. Et D. Aug. lib. 3. de Trinit. cap. 5. post multa de hac re ita concludit: Ergo à Patre, & Filio missus est idem Filius, quia Verbum Patris est ipse Filius. Et Concil. Tolet. II. in Confess. fidei. Filius, inquit, non solum à Patre, sed etiam à Spiritu*

H h h h

Spiritu

Spiritu Sancto missus credendus est, in eo, quod per Prophetam dicitur. Et nunc Dominus misit me, & Spiritus ejus. A se ipso quoque missus accipitur, pro eo, quod inseparabilis, non solum voluntas, sed & operatio totius Trinitatis agnoscitur; sed hujusmodi Missio non est dicenda propria juxta superius dicta; ergo saltem impropria.

213. *Obijciens 1. D. Basil. lib. 5. contra Eunom. sect. 2. Emitte Spiritum tuum, inquit, & creabuntur, & renovabis faciem terre. Nec ipse se ipsum mittit. Missionem autem vocat exitum ad opus, non de loco in locum migrationem; ergo nulla Persona à se, sed ab alia mitti potest. Respondeo D. Basilium ibi intelligendum de Missionem magis propriè, & strictè sumptà; non autem impropria, & laxiori.*

214. *Obijciens 2. D. Hieron. in Ezechiel. cap. 16. Quod conjunctum est, inquit, & in uno corpore copulatum, mitti non potest, sed illud, quod extra corpus est; ex quibus verbis colligi videtur, debere intercedere separationem, aut distinctionem aliquam inter mittentem, & missum, ut detur missio. Respondeo D. Hieronymum etiam intelligendum esse de missione proprià, & strictà; non autem impropria, & minus rigorosà.*

215. *Obijciens 3. Mittens, & missus dicuntur relativi; sed relatio requirit distinctionem realem extremorum; ergo sic debet distingui Persona mittens à missà; consequenterque nulla potest se ipsam mittere. Respondeo distinguendo minorem: relatio, si fit realis, requirit distinctionem realem extremorum; concedo minorem: si fit rationis; nego minorem: quando autem missio est impropria, de qua loquimur, relatio est rationis, potestque esse ejusdem Personæ quasi causantis donum, aut manifestationem, ad se ipsam quasi manifestatam, aut novo modo existentem in anima.*

216. *Obijciens 4. Missio activè dicitur auctoritatem in Persona mittente; passivè verò subauctoritatem in Persona missa; sed nulla Persona respectu sui ipsius potest habere auctoritatem, nec subauctoritatem; ergo neque Missionem. Respondeo negando minorem: nam Missio activa largè, & improprie sumpta dicitur in Persona mittente aliqualem auctoritatem, non æternæ productionis, sed operationis temporalis, ratione cujus talis Persona se ipsam manifestat, aut novo modo existit in anima.*

217. *Obijciens 5. Persona mittens dicitur operari per eam, quæ mittitur; sic enim Pater dicitur redemisse mundum per Filium, & sanctificasse per Spiritum Sanctum; sed nulla Persona dicitur operari per aliam, nisi quatenus est principium illi communicans substantiam, potentiam, & voluntatem operandi; ergo nulla mittit se ipsam, sed illam tantum, cujus est principium. Respondeo distinguendo majorem: dicitur operari per eam, quæ mittitur eo modo, quo eam mittit; concedo majorem: aliter; nego majorem: Persona autem, quæ propriè, & strictè aliam mittit, per eam propriè, & strictè dicitur operari: largius autem, & improprie, si ita improprie, & largius illam mittat, sicut se ipsum mittit Filius, & Spiritus Sanctus.*

218. *Obijciens 6. Si una Persona posset se ipsam mittere, non satis exacta ratio redderetur, cur Pater à nulla Persona, neque à se ipso mitti posset; ergo &c. Respondeo negando antecedens, satis enim conveniens ratio assignatur in eo, quod non manifestatur, Patrem procedere ab aliqua Persona; neque determinatur ad utendum potestate, &*

authoritate recepta ab alio principaliter, & propriè mittente.

Quæres tertio: Quotuplex in Divinis sit Missio? Missio absolute dividi potest in physicam, & moralem: Physica fit per realem impressionem virtutis in missum: Moralis per moralem directionem, aut imperium. Utrum autem Missio Personæ Divinæ sit dicenda physica; an moralis? Certum in primis est non esse moralem per veram suasionem, & imperium; siquidem hæc imperfectio dicitur in Persona missa. Secundo, in aliquo sensu posse dici tunc physicam, tunc moralem: physicam, quia omnis Missio Personæ Divinæ includit processione, ut supra diximus, per quam physice Persona producit communicat productæ virtutem exercendi munus, ad quod mittitur: moralem, quia Persona missa accipit, saltem radicaliter voluntatem liberam eundi ad terminum à Persona mittente, qui modus mittendi est in genere morali. Sive autem dicatur physica, sive moralis, sive mixta:

Quadrifariam dividi potest Missio Divina: Primo activè ex parte mittentis, & prout sic duplex est Missio Divina, una Patris mittentis Filium; & altera utriusque mittentis Spiritum Sanctum. Secundo passivè ex parte missi, & prout sic etiam duplex, altera Filii missi à Patre; & altera Spiritus Sancti missi ab utroque. Tertio ex modo tendendi ad terminum, & prout sic etiam communiter dicitur duplex, altera ad subsistendum, id est, Verbi ad terminandam hypostaticè naturam humanam Christi Domini; altera ad apparendum, ut apparuit Spiritus Sanctus in figura Columbæ in Jordane, aut linguae ignis in die Pentecostes. Quibus addi potest tertia Verbi Incarnati ad existendum per unionem sacramentali cum accidentibus Eucharisticis: Item & quarta Spiritus Sancti ad sanctificandam animam Iusti per gratiam. Quarto ex parte termini, quæ prout sic etiam duplex, altera invisibilis, quæ habet terminum invisibilem, nempe gratiam, ad quam in anima Iusti mittitur Spiritus Sanctus; & altera visibilis, quæ habet terminum visibilem, qualis est Missio Verbi ad Humanitatem, vel Eucharistiam; & Spiritus Sancti ad signa sensibilia Columbæ, Nubis, &c. Circa Missiones invisibilem, & visibilem excitari solent variae difficultates, quæ ad speciales materias spectant, nempe ad materiam de Incarnatione, de Eucharistia, de gratia; pro aliquibus tamen sit:

SECTIO X.

De Missione invisibili Personarum Divinarum.

DIFFICULTAS. An quoties alicui datur gratia sanctificans, mittatur ad eum invisibiliter Persona Divina, decurque homini Iusto, non solum ipsum donum creatum gratiæ sanctificantis, sed etiam ipsa Persona Divina? Affirmativè. Ita D. Thom. 1. p. q. 43. art. 3. Canar. Bannez, ibid. P. Soar. lib. 12. de Trinit. cap. 5. n. 8. P. Molin. 1. p. q. 43. art. 3. conclus. 3. P. Vasq. 1. p. q. 45. art. 3. P. Ruiz d. 109. sect. 1. n. 2. P. Amicus d. 28. num. 62. quorum alii contrarium dicunt erroneum: alii errori proximum: alii fidei catholice parum consentaneum. Probatum primo, quia Scriptura expressè docet, Personas Divinas ad nos venire, donari, mitti, & manere in